

vonnis

RECHTBANK NOORD-HOLLAND

Afdeling privaatrecht
Sectie Handel & Insolventie
AJB/JB

zaaknummer / rolnummer: 133553 / HA ZA 11-667

Vonnis van 9 januari 2013

in de zaak van

1. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
LAUER BEHEER B.V.,
gevestigd te Hoofddorp,
2. de vennootschap onder firma
VAN LEERS P/S VOF,
gevestigd te Hoofddorp,
eiseressen in de hoofdzaak,
verweersters in het incident,
advocaat mr. F.F. Blokhuis te Amsterdam,

tegen

1. de vennootschap onder firma
UITGEVERIJ RENÉ DE MILLIANO V.O.F.,
gevestigd en kantoor houdende te Alkmaar,
2. **M**,
vennoot van gedaagde sub 1,
wonende te Alkmaar,
3. **T**,
vennoot van gedaagde sub 1,
wonende te Alkmaar,
gedaagden in de hoofdzaak,
eisers in het incident,
advocaat mr. A.J. Stolwerk te Alkmaar.

Eisers tezamen zullen hierna "Lauer c.s." worden genoemd. Gedaagden tezamen zullen hierna "De Milliano c.s." worden genoemd.

1 De procedure

- 1.1 Het verloop van de procedure blijkt uit:
 - de dagvaarding van 20 oktober 2012 met bijbehorend productieoverzicht;
 - de op 11 januari 2012 door Lauer c.s. in depot gestelde stukken, bestaande uit de volgende vijf boeken: 1) Koloniehuzen in Egmond; 2) Kleintje Maastricht,

Slevrouwekerk Onze Lieve Vrouwenbasiliek, Hotel au Phare; 3) 90 jaar Zwanenburg nabij Halfweg; 4) Nieuwer-Amstel en Amstelveen 1000 jaar historie en 5) Amsterdam Nieuw-West. De geschiedenis van de Westelijke tuinsteden;

- de conclusie van antwoord inclusief daarin opgeworpen incident onbevoegdheid;
- de conclusie van antwoord in incident houdende exceptie van onbevoegdheid van de zijde van Lauer c.s.;
- het vonnis in incident van 21 maart 2012;
- de brief van 23 mei 2012 met producties van de zijde van De Milliano;
- de akte houdende overlegging producties van de zijde van Lauer c.s.;
- het proces-verbaal van de comparitie van 11 juni 2012;
- de pleitnotities van de zijde van Lauer c.s.;
- de pleitnotities van de zijde van De Milliano;
- de akte uitlating eis van Lauer c.s.;
- de antwoordakte van De Milliano;
- de brief van 21 juni 2012 van de zijde van De Milliano;
- de brief van 26 juni 2012 van de zijde van Lauer c.s.;
- de brief van deze rechtbank van 20 juli 2012.

1.2 Ten slotte is vonnis bepaald. De inhoud van voormelde stukken geldt als hier ingelast.

2 De feiten

- 2.1 In 1936 is Van Leers Fotodrukindustrie NV opgericht. In 1973 is deze NV omgezet in een BV. In 1981 is de statutaire naam van Van Leers Fotodrukindustrie BV gewijzigd in Lauer Beheer BV (hierna: Lauer Beheer).
- 2.2 Eveneens is in 1981 een nieuwe vennootschap opgericht met de naam Van Leers Fotodrukindustrie BV. Lauer Beheer was hiervan de moedermaatschappij.
- 2.3 Sinds 1 februari 2010 exploiteert Lauer Beheer haar auteursrechten via Van Leers P/S VOF. Deze vennootschap onder firma is aldus licentienemer van de auteursrechten die Lauer Beheer bezit.
- 2.4 Uitgeverij René de Milliano VOF is een uitgeverij, waarvan M en T (gedaagden sub 2 en 3) de vennoten zijn.
- 2.5 De Milliano heeft (onder meer) de volgende boeken uitgegeven: 90 jaar Zwanenburg nabij Halfweg, 2003; Koloniehuisen in Egmond, 2004; Kleintje Maastricht, Slevrouwekerk Onze Lieve Vrouwenbasiliek, Hotel au Phare, 2005; Nieuwer-Amstel en Amstelveen 1000 jaar historie, 2006 en Amsterdam Nieuw-West, 2010. De geschiedenis van de Westelijke tuinsteden. Het zijn boeken met tekstuele informatie over de geschiedenis van een bepaald gebied en geïllustreerd met oude foto's.

3 Het geschil

- 3.1 Lauer c.s. vordert, na vermindering eis, dat de rechtbank, voor zover mogelijk uitvoerbaar bij voorraad:
- voor recht verklaart dat De Milliano c.s. inbreuk heeft gemaakt op de aan Lauer c.s. toekomende auteursrechten door zonder toestemming de in het lichaam van de dagvaarding omschreven foto's te publiceren en/of te wijzigen;
 - De Milliano c.s. ieder afzonderlijk verbiedt de in het lichaam van de dagvaarding omschreven foto's van Lauer Beheer, in nagebootste en/of bewerkte vorm openbaar te maken en/of te veeleelvoudigen, waaronder tevens wordt begrepen het (doen) kopiëren, publiceren, te koop aanbieden of adverteren, van welk verbod zijn uitgezonderd de boeken, zoals omschreven in het lichaam van de dagvaarding, die ten tijde van dagvaarding (21 oktober 2011) reeds gedrukt waren;
 - De Milliano c.s. beveelt om aan Lauer c.s. te vergoeden alle schade en kosten die zij ten gevolge van de onrechtmatige handelwijze van De Milliano c.s. hebben geleden en zullen lijden, een en ander nader op te maken bij staat en te vereffenen volgens de wet, te vermeerderen met wettelijke rente vanaf 12 november 2010, althans vanaf een door de rechtbank in goede justitie te bepalen datum, tot aan de dag der algehele voldoening;
 - De Milliano c.s. hoofdelijk beveelt aan Lauer c.s. te voldoen een bedrag van € 6.313,=. (zegge: zesduizend driehonderd en dertien euro), althans een door de rechtbank in goede justitie te bepalen bedrag, bij wijze van voorschot op de schadevergoeding die De Milliano c.s. aan Lauer c.s. [verschuldigd, rechtbank] zal blijken te zijn;
 - bepaalt dat De Milliano c.s. gehouden is tot betaling van een onmiddellijk opeisbare dwangsom van € 5.000,= (zegge: vijfduizend euro) voor het niet, niet correct, niet volledig of niet tijdig nakomen van één of meer van de bevelen vermeld onder het tweede gedachtenstreepje van dit petitum of – naar keuze van Lauer c.s. – van € 1.000 (zegge: duizend euro) voor ieder dag dat de overtreding voortduurt, waarbij de dwangsom geldt per inbreukmakende foto en per opgelegde verplichting;
 - De Milliano c.s. veroordeelt in de redelijke en evenredige kosten ex artikel 1019h Rv, van dit geding alsmede de gemaakte kosten voor onderzoek ad € 625,=.

3.2 De Milliano c.s. voert verweer.

3.3 Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

4 De beoordeling

4.1 Nu de Milliano c.s. zich niet heeft verzet tegen de vermindering van eis zal de rechtbank daarop recht doen.

4.2 Lauer c.s. heeft allereerst gevorderd dat de rechtbank voor recht verklaart dat
Uitgeverij De Milliano en de beide vennoten M en
T inbreuk hebben gemaakt op de aan Lauer c.s. toekomende auteursrechten

door zonder toestemming de onder punt 11 van de dagvaarding omschreven foto's te publiceren en/of te wijzigen. Lauer c.s. heeft deze vordering als volgt onderbouwd. De Milliano c.s. heeft foto's dan wel foto's op ansichtkaarten (hierna: foto's), waarvan Lauer c.s. auteursrechthebbende dan wel licentiehouder zijn, in de onder 2.6 vermelde fotoboeken gepubliceerd. De Milliano c.s. heeft daarvoor geen toestemming gevraagd. Met de publicaties en de exploitatie van de foto's wordt schade toegebracht aan de bedrijfsvoering van Lauer c.s.. De Milliano c.s. heeft deze stellingen zowel in algemene zin als afzonderlijk per foto gemotiveerd betwist. De rechtbank zal de stellingen en verweren van partijen hierna, voor zover relevant, bespreken.

auteursrecht foto's

- 4.3 Partijen twisten allereerst over de vraag of op de betrokken foto's auteursrecht rust. Volgens De Milliano c.s. is dat niet het geval omdat het gaat om foto's zonder bijzondere lichtinval of compositie, die iedere toerist zou kunnen maken. Volgens Lauer c.s. is dat wel het geval omdat de foto's een heldere, strakke compositie hebben, door de fotografen gekozen is voor een bepaald soort film en ook een duidelijke keuze is gemaakt ten aanzien van het moment waarop de foto werd genomen.
- 4.4 Naar het oordeel van de rechtbank vallen de betrokken foto's onder de auteursrechtelijke bescherming. De foto's dragen onmiskenbaar het persoonlijk stempel van de maker en hebben een eigen, oorspronkelijk karakter. De fotograaf heeft immers de afstand en de hoek – en wellicht het specifieke daglicht – alsook het object gekozen. De foto's hebben geen sterk technisch karakter, zoals foto's voor bijvoorbeeld advertenties of kranten dat wél kunnen hebben. De rechtbank ziet niet in dat het, zoals De Milliano c.s. stelt, typische toeristenfoto's zijn, nog daargelaten dat die foto's ook onder het auteursrecht kunnen vallen. Daarvoor ontbreken overigens ook aanwijzingen. De rechtbank gaat er op grond van het voorgaande dan ook van uit dat op de betrokken foto's auteursrecht rust.

rechthebbende op de foto's; inbreuk op auteursrecht

- 4.5 Het verweer van De Milliano c.s. dat Van Leers geen rechthebbende is omdat Van Leers Fotoindustrie BV sinds 2005 niet meer bestaat, faalt. Tussen partijen is niet in geschil dat in 1981 een rechtspersoon met de naam Van Leers Fotoindustrie BV is opgericht, die als werkmaatschappij onder de holding Lauer Beheer BV, eiseres sub 1, hing. Dit verweer van De Milliano c.s. richt zich tegen deze werkmaatschappij. Deze rechtspersoon is echter niet betrokken in deze procedure. Of deze BV sinds 2005 nog bestaat, doet daarom niet ter zake. Wél in de procedure betrokken zijn allereerst de rechtspersoon die in 1936 is opgericht onder de naam Van Leers Fotodrukindustrie NV, die haar naam blijkens productie 1 bijlage A bij dagvaarding in 1973 heeft veranderd in Van Leers Fotodrukindustrie BV en die blijkens productie 1 bijlage B bij dagvaarding in 1981 is omgezet in een holding met de naam Lauer Beheer BV (hierna: Lauer voorheen Van Leers), en ten tweede de vennootschap onder firma Van Leers P/S VOF als

eiseres sub 2. Tegen één van deze twee rechtspersonen richt het verweer van De Milliano c.s. zich niet.

- 4.6 Het verweer van De Milliano c.s. dat niet is gebleken dat werknemer Rekker van Lauer voorheen Van Leers de onder punt 11 van de dagvaarding omschreven foto's heeft gemaakt, faalt. Dit verweer raakt de stellingen van Lauer c.s. niet. Lauer c.s. heeft immers niet gesteld dat Rekker de foto's heeft gemaakt, Lauer c.s. heeft gesteld dat werknemers van Lauer voorheen Van Leers de foto's hebben gemaakt. In dat kader is ter illustratie de arbeidsovereenkomst van één van hen, Rekker, overgelegd als productie 4 bij dagvaarding.
- 4.7 Partijen twisten over de vraag of Lauer voorheen Van Leers de maker is van de onder punt 11 van de dagvaarding omschreven foto's en, in het verlengde daarvan, of openbaarmaking van de foto's door De Milliano c.s. onrechtmatig was. De rechtbank stelt hierbij het volgende voorop. Lauer voorheen Van Leers heeft zichzelf bij De Milliano c.s. gepresenteerd als maker van de foto's. De Milliano c.s. heeft ter zitting erkend dat op elke Ansichtkaart met de onder 2.6 vermelde foto's de naam "Van Leers" vermeld stond. Lauer c.s. heeft zijn stelling dat Lauer voorheen Van Leers de maker is ter zitting nader onderbouwd door te laten zien van elke foto het origineel in zijn bezit te hebben. Op grond van het voorgaande staat naar het oordeel van de rechtbank voorshands vast dat Lauer voorheen Van Leers de maker van de onder punt 11 van de dagvaarding omschreven foto's is en dat, gegeven het feit dat tussen partijen niet in geschil is dat De Milliano c.s. geen toestemming voor publicatie van Lauer voorheen Van Leers heeft gehad, openbaarmaking door De Milliano c.s. onder deze omstandigheden onrechtmatig was. Dat kan echter anders zijn indien De Milliano c.s. erin slaagt om aannemelijk te maken dat een ander dan Lauer voorheen Van Leers de maker was, of indien aan de zijde van De Milliano c.s. geen sprake is van toerekenbaarheid, bijvoorbeeld omdat De Milliano c.s. heeft voldaan aan zijn inspanningsverplichting om maker Lauer voorheen Van Leers te achterhalen maar daar desondanks niet in is geslaagd óf wel indien De Milliano c.s. te goeder trouw is afgegaan op een claim van makerschap van een derde. De rechtbank zal hierna de in dit kader door De Milliano c.s. gevoerde verweren ten aanzien van de afzonderlijke foto's bespreken.

foto 1: Koloniehuisen in Egmond (hierna: Koloniehuisen) bladzijde 79 bovenaan

- 4.8 De Milliano c.s. heeft aangevoerd dat de foto Koloniehuisen bladzijde 79 bovenaan niet door Lauer voorheen Van Leers is gemaakt, maar door Jonker. De Milliano c.s. heeft ter onderbouwing van dit verweer het volgende aangevoerd. Op de achterzijde van de foto staat een stempel met de tekst "Foto Jonker". Jonker is een gerenommeerd fotograaf in Noord-Holland en hij verkoopt deze foto als zijn foto. Bovendien staat Van Leers niet vermeld op de foto. Lauer c.s. heeft dit verweer gemotiveerd bestreden.
- 4.9 De rechtbank oordeelt als volgt. Dat op de foto "Foto Jonker" vermeld staat is tussen partijen niet in geschil. Deze vermelding gaat verder dan een enkele naamsvermelding. Het is een vermelding die, juist door de aan de naam voorafgaande tekst "Foto", naar het oordeel van de rechtbank verwijst naar het

makerschap van de foto. De rechtbank is van oordeel dat De Milliano c.s. hiermee de voorshands bewezen geachte stelling van Lauer c.s. dat Lauer voorheen Van Leers de maker is van deze foto voldoende heeft ontzenuwd, sterker nog, deze vermelding levert het vermoeden van makerschap van Jonker op. Nu Lauer c.s. geen nieuwe feiten of omstandigheden ter onderbouwing van zijn stelling van makerschap van Lauer voorheen Van Leers heeft aangevoerd, is de stelling van Lauer c.s. dat De Milliano c.s. inbreuk gemaakt heeft op het auteursrecht van Lauer c.s. niet komen vast te staan, zodat deze wordt verworpen.

foto 2: Koloniehuisen bladzijde 84 onderaan

- 4.10 De Milliano c.s. heeft het makerschap van Lauer voorheen Van Leers voor de foto Koloniehuisen bladzijde 84 onderaan niet bestreden, zodat vast staat dat Lauer voorheen Van Leers de maker van deze foto is.
- 4.11 De Milliano c.s. heeft verder aangevoerd hij Van Leers, wiens naam vermeld stond op de foto, niet heeft kunnen vinden. De Milliano c.s. stelt dat hij in de tijd van de publicatie van de onder 2.6 vermelde boeken, dus de jaren 2003-2006 en 2010, in het telefoonboek heeft gekeken, voor zover mogelijk op internet heeft gezocht en om zich heen heeft gevraagd aan mensen, die tegen hem zeiden dat Van Leers niet meer bestond. Lauer c.s. heeft deze stelling gemotiveerd betwist.
- 4.12 De rechtbank stelt vast dat De Milliano c.s. een professioneel uitgever en exploitant van oude foto's is. Naar het oordeel van de rechtbank mag van De Milliano c.s. daarom verwacht worden dat hij zich goed op de hoogte stelt van de in het kader van het auteursrecht op hem rustende verplichtingen en dat hij zich tot het uiterste inspant om recht te doen aan auteursrechthebbenden. Dat betekent dat De Milliano c.s. de status van mogelijke auteursrechthebbenden van de foto's die hij gebruikt zoveel mogelijk in kaart moet zien te brengen (is de maker een natuurlijk persoon of een rechtspersoon, leeft of bestaat deze nog, wat is er met de rechtspersoon gebeurd) en de auteursrechthebbenden zoveel mogelijk moet proberen te achterhalen. Naar het oordeel van de rechtbank heeft De Milliano c.s. met de door hem gestelde feiten en omstandigheden zoals vermeld onder 4.11 niet voldaan aan wat van hem in dit kader verwacht mocht worden. De Milliano c.s. mocht niet berusten in vage, niet nader onderbouwde uitspraken van (niet nader geïdentificeerde) derden over de status van het bedrijf Lauer voorheen Van Leers. Het had op zijn weg gelegen om verder navraag te doen naar de lotgevallen van Van Leers, bijvoorbeeld door contact op te nemen met organisaties op gebied van auteursrecht en/of fotografie en oude foto's. De Milliano c.s. heeft, door dit na te laten, onzorgvuldig gehandeld tegenover Lauer voorheen Van Leers. Het verweer van De Milliano c.s. dat hij niet op de hoogte is geweest van de naamswijziging van Van Leers stuit af op het voorgaande. Uit het voorgaande volgt dat het beroep van De Milliano c.s. op niet toerekenbaarheid faalt.
- 4.13 Het verweer van De Milliano c.s. dat hij toestemming voor openbaarmaking heeft gehad van een uitgeverij en een museum wier namen op de ansichtkaart staan, wordt als niet ter zake doende verworpen. Zij zijn immers niet de maker, zoals

volgt uit hetgeen is overwogen onder 4.10. Op een dergelijke toestemming mocht De Milliano c.s. niet afgaan.

- 4.14 Nu De Milliano c.s. verder geen verweren heeft aangevoerd, slaagt de stelling van Lauer c.s. dat De Milliano c.s. inbreuk gemaakt heeft op het auteursrecht van Lauer voorheen Van Leers ten aanzien van deze foto.

foto's 3 en 4: Koloniehuisen bladzijde 89 bovenaan en 96 bovenaan

- 4.15 De Milliano c.s. heeft zich ten aanzien van de foto's Koloniehuisen bladzijde 89 bovenaan en 96 bovenaan verweerd met de stelling dat op de foto Koloniehuisen bladzijden 89 en 96 *onderaan* uitgeverij P. Verbrugge wordt vermeld. De rechtbank begrijpt, vanwege de met deze foto's samenhangende verwijzing naar het prinses Julianahuis in productie 9 bij conclusie van antwoord (de e-mail met de auteur van het boekje Koloniehuisen) en dezelfde vermelding op de onderste foto, dat De Milliano c.s. zich niet alleen richt op de foto bladzijde 96 *onderaan* maar ook op *bladzijde 89 onderaan* van het boekje Koloniehuisen. Op deze foto's richten de stellingen van Lauer c.s. zich echter niet. Deze verweren worden daarom als niet ter zake doende verworpen.
- 4.16 Voor zover de rechtbank voorgaand verweer onjuist heeft begrepen en De Milliano c.s. zich wel heeft gericht op de foto's Koloniehuisen bladzijde 89 bovenaan en 96 bovenaan, geldt dat met deze verweren het makerschap van Lauer voorheen Van Leers niet wordt bestreden. Voor zover dat wel de bedoeling van De Milliano c.s. was, geldt dat een enkele naamsvermelding van een drukkerij onvoldoende is om daaruit een verwijzing naar het makerschap af te kunnen leiden. De Milliano c.s. is er, gelet op het voorgaande, niet in geslaagd de voorshands als vaststaand aanvaarde stelling dat Lauer voorheen Van Leers de maker is te ontzenuwen. Daaruit volgt dat het makerschap van Lauer voorheen Van Leers vast staat.
- 4.17 Nu De Milliano c.s. geen verdere verweren meer heeft aangevoerd, slaagt de stelling van Lauer voorheen Van Leers dat De Milliano c.s. inbreuk gemaakt heeft op het auteursrecht van Lauer voorheen Van Leers ten aanzien van deze foto's.

foto 5: Kleintje Maastricht, Slevrouwekerk Onze Lieve Vrouwenbasiliek (hierna: Kleintje Maastricht), Hotel au Phare

- 4.18 De Milliano c.s. heeft ten aanzien van de foto in het boekje Kleintje Maastricht aangevoerd dat niet Lauer voorheen Van Leers maar het Hotel Au Phare uit Maastricht de maker is van de foto nu deze naam op de foto (ansichtkaart) staat. Lauer c.s. heeft dit verweer gemotiveerd bestreden.
- 4.19 Zoals reeds eerder opgemerkt, is de enkele naamsvermelding van het hotel onvoldoende om daaruit het makerschap af te leiden. Het ligt veeleer voor de hand dat deze vermelding verwijst naar het object dat op de ansichtkaart wordt weergegeven: het hotel. Dit verweer is daarom onvoldoende om de voorshands als vaststaand aanvaarden stelling dat Lauer voorheen Van Leers de maker is te ontzenuwen. Dat betekent dat vast staat dat Lauer voorheen Van Leers de maker is.

-
- 4.20 Nu De Milliano c.s. geen verdere verweren meer heeft aangevoerd, slaagt de stelling van Lauer c.s. dat De Milliano c.s. inbreuk gemaakt heeft op het auteursrecht van Lauer voorheen Van Leers ten aanzien van deze foto.
- 4.21 Het verweer dat deze foto vier keer in de gevorderde schadevergoeding wordt meegenomen zal de rechtbank thans onbesproken laten. De rechtbank gaat ervan uit dat dit punt onderwerp van debat zal (kan) zijn in het kader van de omvang van de schade.

foto's 6-8: 90 jaar Zwanenburg nabij Halfweg (hierna: 90 jaar Zwanenburg) bladzijde 75 midden 76 boven, 75 onder rechts

- 4.22 De Milliano c.s. erkent dat Van Leers vermeld stond op de ansichtkaarten voor het boekje 90 jaar Zwanenburg maar betwist dat Lauer voorheen Van Leers de maker is. Volgens De Milliano c.s. stond Uitgeverij Kantoorboekhandel H. Metten vermeld op de kaart. Deze heeft De Milliano c.s. toestemming voor publicatie gegeven. Lauer c.s. heeft dit verweer gemotiveerd bestreden.
- 4.23 Voor zover De Milliano c.s. met dit verweer het standpunt inneemt dat H. Metten de maker van deze foto's is, faalt dit verweer. De enkele naamsvermelding van een uitgeverij is onvoldoende om daaruit het makerschap af te leiden. De Milliano c.s. is er met dit verweer niet in geslaagd om de voorshands als vaststaand aanvaarde stelling dat Lauer voorheen Van Leers de maker is te ontzenuwen. Dat betekent dat het makerschap van Lauer voorheen Van Leers vast staat.
- 4.24 Dat, zoals De Milliano c.s. stelt, deze uitgeverij H. Metten toestemming heeft gegeven voor publicatie doet niet ter zake. Dat is immers niet de maker.
- 4.25 Nu De Milliano c.s. geen verdere verweren meer heeft aangevoerd, slaagt de stelling van Lauer c.s. dat De Milliano c.s. inbreuk gemaakt heeft op het auteursrecht van Lauer voorheen Van Leers ten aanzien van deze foto.

foto 9: Nieuwer-Amstel en Amstelveen 1000 jaar historie (hierna: Nieuwer-Amstel) bladzijde 58 onder

- 4.26 De Milliano c.s. heeft zich ten aanzien van de foto Nieuwer-Amstel bladzijde 58 onder meer verweerd met de stelling dat niet Lauer voorheen Van Leers maar mevrouw M.D.M. van Munster rechthebbende is aangezien zij de foto in haar bezit heeft. Lauer c.s. heeft dit verweer gemotiveerd betwist.
- 4.27 Dit verweer faalt. Wie de foto in zijn bezit heeft is niet bepalend voor het makerschap. De Milliano c.s. is er met dit verweer daarom niet in geslaagd om de voorshands als vaststaand aanvaarde stelling dat Lauer voorheen Van Leers de maker is te ontzenuwen. Dat betekent dat het makerschap van Lauer voorheen Van Leers vast staat.

-
- 4.28 Nu De Milliano c.s. geen verdere verweren meer heeft aangevoerd, slaagt de stelling van Lauer c.s. dat De Milliano c.s. inbreuk gemaakt heeft op het auteursrecht van Lauer voorheen Van Leers ten aanzien van deze foto.

foto's 10-15: Amsterdam Nieuw-West. De geschiedenis van de Westelijke tuinsteden bladzijden 79, 90, 91, 96 onder, 100/101 midden en 127 boven

- 4.29 De Milliano c.s. heeft geen verweer gevoerd tegen de stellingen van Lauer c.s. met betrekking tot de foto's in het boekje Amsterdam Nieuw-West. Dat betekent dat het door Lauer voorheen Van Leers gestelde makerschap vast staat, en in het verlengde daarvan dat De Milliano c.s. inbreuk gemaakt heeft op het auteursrecht van Lauer voorheen Van Leers ten aanzien van deze foto's.

citaatrecht

- 4.30 Hiermee zijn alle verweren tegen de afzonderlijke foto's behandeld. De Milliano c.s. heeft verder nog, voor het geval het auteursrecht van Lauer voorheen Van Leers vast zou komen te staan, in zijn algemeenheid een beroep gedaan op het citaatrecht zoals vermeld in artikel 15a van de Auteurswet, waarbij De Milliano c.s. het standpunt inneemt dat zijn boeken wetenschappelijke verhandelingen zijn of uitingen met een vergelijkbaar doel en dat hij Lauer voorheen Van Leers heeft willen vermelden maar dat dit niet kon omdat hij Van Leers niet kon vinden. Lauer c.s. heeft dit verweer gemotiveerd betwist.
- 4.31 Zonder nadere toelichting, die ontbreekt, ziet de rechtbank niet in dat de onder 2.6 vermelde boeken kunnen worden gezien als een wetenschappelijke verhandeling of iets van vergelijkbare aard. Ze hebben weliswaar een historisch karakter, maar niet elk historisch werk is van wetenschappelijke aard. Er zijn verder ook geen aanwijzingen dat de boeken van wetenschappelijk aard zijn. Niet gebleken is, bijvoorbeeld, dat de boeken bestemd zijn voor het onderwijs. Uit de stellingen van De Milliano c.s. blijkt dat ze bedoeld zijn voor de commerciële markt. Dat deze markt klein is, maakt dit niet anders. Het beroep van De Milliano c.s. op het citaatrecht faalt derhalve.
- 4.32 De Milliano c.s. heeft in zijn conclusie van antwoord onder punt 27 nogmaals in zijn algemeenheid aangevoerd dat toerekenbaarheid aan zijn zijde ontbreekt omdat Van Leers onvindbaar was. Dit verweer faalt op de gronden als vermeld onder 4.12.

tussenconclusie

- 4.33 Van alle foto's behalve de foto Koloniehuisen bladzijde 79 bovenaan is thans het auteursrecht van Lauer voorheen Van Leers vastgesteld.
- 4.34 De rechtbank stelt in het verlengde vast, als gesteld door Lauer c.s. en niet betwist door De Milliano c.s., dat aan Van Leers P/S VOF licentierechten op al deze foto's zijn gegeven door Lauer voorheen Van Leers. Dat betekent dat ook het auteursrecht van Van Leers P/S VOF op deze foto's geschonden is.

-
- 4.35 Uit al het voorgaande volgt dat de onder punt 1 van het petitum gevorderde verklaring voor recht zal worden toegewezen ten aanzien van alle onder punt 11 van de dagvaarding omschreven foto's, behalve de foto in het boekje Koloniehuisen bladzijde 79 bovenaan.
- 4.36 In het verlengde daarvan ligt het onder punt 2 van het petitum gevorderde verbod voor Uitgeverij De Milliano en haar vennoten M en T om deze foto's openbaar te maken en/of te verveelvoudigen, behoudens de boeken die ten tijde van de dagvaarding (21 oktober 2011) reeds gedrukt waren en behoudens de foto in het boek Koloniehuisen bladzijde 79 bovenaan, voor toewijzing gereed.
- 4.37 Onder punt 7 van het petitum heeft Lauer c.s. oplegging van een dwangsom gevorderd op overtreding van dit verbod, inhoudende ofwel een dwangsom van € 5.000,= ineens voor een overtreding dan wel een bedrag van € 1.000,= per dag dat een overtreding voortduurt. Deze dwangsom zal worden beperkt, gematigd en gemaximeerd en zal worden toegewezen zoals in het dictum is vermeld.
- 4.38 Onder punt 4 van het petitum heeft Lauer c.s. gevorderd dat De Milliano c.s. wordt bevolen (de rechtbank begrijpt: veroordeeld) om alle schade en kosten die Lauer c.s. door de handelwijze van De Milliano c.s. hebben geleden, te vergoeden, nader op te maken bij staat en te vereffenen volgens de wet. De rechtbank acht aannemelijk dat Lauer c.s. schade hebben geleden door de handelwijze van De Milliano c.s., zodat deze vordering ook voor toewijzing gereed ligt.
- 4.39 De gevorderde wettelijke rente met ingang van 12 november 2010 zal als niet betwist worden toegewezen.
- 4.40 De vragen of de door Lauer c.s. gestelde tarieven van Foto Anoniem geschikt zijn om de hoogte van het schadebedrag te bepalen (conclusie van antwoord sub 28, 30 en 32) en of aan de zijde van Lauer c.s. sprake is van eigen schuld en zo ja, in hoeverre dit in het schadebedrag moet worden verdisconteerd, zal de rechtbank thans onbesproken laten. Deze punten horen thuis in de schadestaat waar het debat over de omvang van de schade zal worden gevoerd.

voorschot schade

- 4.41 Lauer c.s. heeft onder punt 5 van het petitum een hoofdelijke veroordeling tot betaling van een voorschot van € 6.313,= op het schadebedrag gevorderd. De Milliano c.s. heeft zich niet verzet tegen toekenning van een dergelijk voorschot, maar heeft in het kader van de vaststelling van de hoogte van de schadevergoeding wel onbetwist aangevoerd dat de boeken in zeer lage oplagen zijn gedrukt en worden verkocht. Een voorschot van € 3.500,= op de door Lauer c.s. geleden schade komt daarom thans, gelet op al het voorgaande, als redelijk en voldoende aannemelijk voor toewijzing in aanmerking. De rechtbank merkt op dat dit voorschot te zijner tijd moet worden verrekend met het in de schadestaat vast te stellen schadebedrag.

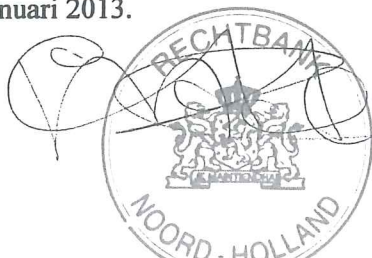
-
- 4.42 Lauer c.s. heeft gevorderd dat De Milliano c.s. wordt veroordeeld tot betaling van de redelijke en evenredige kosten ex artikel 1019h Rv van dit geding alsmede de gemaakte kosten voor onderzoek ad € 625,=. De Milliano c.s. heeft zich hiertegen verzet. De Milliano c.s. heeft aangevoerd dat kostencompensatie op zijn plaats is, dan wel veroordeling van Lauer c.s. in deze kosten, dat een volledige proceskostenveroordeling onredelijk is, dat de kosten moeten worden gematigd en dat een bedrag van € 939,56 in mindering moet worden gebracht op de gestelde kosten omdat de kosten van het incident reeds in incident zijn vastgesteld, en reeds zijn betaald.
- 4.43 De rechtbank oordeelt als volgt. De Milliano c.s. zal als de in het ongelijk gestelde partij in de proceskosten worden veroordeeld. In procedures inzake intellectuele eigendomsrechten, zoals de onderhavige, geldt als algemene regel dat de in het ongelijk gestelde partij de redelijke en evenredige gerechtskosten van de in het gelijk gestelde partij moet dragen. De rechtbank ziet zonder nadere toelichting, die ontbreekt, niet in dat, zoals De Milliano c.s. stelt, de billijkheid zich in dit geval tegen deze algemene regel verzet.
- 4.44 Blijkens productie 11 bij akte houdende overlegging producties van 11 juni 2012 van de zijde van Lauer c.s., die voorafgaand aan de zitting van diezelfde dag in het geding is gebracht, bedragen de gemaakte proceskosten € 560,= voor het vast recht, € 82,19 voor exploit dagvaarding, € 7.973,32 voor kosten advocaat en € 625,= voor onderzoekskosten, waarbij de advocaatkosten voor de zitting vooraf zijn geschat. De rechtbank is van oordeel dat de onderzoekskosten onderdeel zijn van de advocaatkosten die daarmee op een totaal van € 8.598,32 komen. De Milliano c.s. heeft de hoogte van deze bedragen op zichzelf niet betwist.
- 4.45 De Milliano c.s. heeft wel aangevoerd dat op de advocaatkosten een bedrag van € 939,56 in mindering moet worden gebracht omdat dit kosten voor het incident betreffen terwijl De Milliano c.s. reeds tot betaling van deze kosten in het incident is veroordeeld. Lauer heeft deze stelling niet betwist, en uit productie 11 bij akte houdende overlegging producties van 11 juni 2012 blijkt inderdaad dat kosten voor het incident in het gevorderde bedrag voor proceskosten zijn verwerkt. Dit verweer slaagt derhalve, in het verlengde waarvan het totaal aan advocaatkosten wordt vastgesteld op € 7.658,76.
- 4.46 De rechtbank acht dit bedrag voor advocaatkosten, in het licht van de aard en inhoud van de zaak en de Indicatie tarieven in IE-zaken van 11 oktober 2010, redelijk en evenredig. Voor matiging, waar De Milliano c.s. een beroep op doet, ziet de rechtbank geen aanleiding. De rechtbank heeft daarbij mede in aanmerking genomen het gedrag van partijen voorafgaand aan en gedurende de gerechtelijke procedure zoals dit uit de processtukken en het behandelde ter zitting naar voren komt.
- 4.47 Dit brengt het totaal aan proceskosten op € 8.300,95. Nu De Milliano c.s. voor het overige geen verweer meer tegen de proceskosten heeft gevoerd, zal hij tot betaling van dit bedrag worden veroordeeld.

5 De beslissing

De rechtbank

- 5.1 verklaart voor recht dat De Milliano c.s. inbreuk heeft gemaakt op de aan Lauer c.s. toekomende auteursrechten door zonder toestemming de volgende foto's te publiceren en/of te wijzigen:
- Koloniehuisen in Egmond: bladzijde 84 onderaan, bladzijde 89 bovenaan en bladzijde 96 bovenaan;
 - Kleintje Maastricht, Slevrouwekerk Onze Lieve Vrouwenbasiliek, Hotel au Phare;
 - 90 jaar Zwanenburg nabij Halfweg: bladzijde 75 midden, 76 boven en 75 onder rechts;
 - Nieuwer-Amstel en Amstelveen 1000 jaar historie: bladzijde 58 onder;
 - Amsterdam Nieuw-West. De geschiedenis van de Westelijke tuinsteden: bladzijden 79, 90, 91, 96 onder, 100/101 midden en 127 boven.
- 5.2 verbiedt uitgeverij De Milliano en haar vennoten M en T om voormelde foto's in nagebootste en/of bewerkte vorm openbaar te maken en/of te verveelvoudigen, waaronder tevens wordt begrepen het (doen) kopiëren, publiceren, te koop aanbieden of adverteren, van welk verbod zijn uitgezonderd de boeken vermeld onder 5.1 voor zover deze ten tijde van de dagvaarding (21 oktober 2011) reeds gedrukt waren, op straffe van verbeurte van een dwangsom van € 250,= per dag dat De Milliano c.s. hier niet aan voldoet, met een maximum van € 12.500,=.
- 5.3 veroordeelt De Milliano c.s. om aan Lauer c.s. te vergoeden alle schade en kosten die zij ten gevolge van de onrechtmatige handelwijze van De Milliano c.s. hebben geleden en zullen lijden, te vermeerderen met de wettelijke rente vanaf 12 november 2010, een en ander nader op te maken bij staat en te vereffenen volgens de wet.
- 5.4 veroordeelt De Milliano c.s. hoofdelijk, des dat de één betalende de ander zal zijn bevrijd, om aan Lauer c.s. te voldoen een bedrag van € 3.500,= (zegge: drieduizend vijfhonderd euro) aan voorschot op het bedrag zoals vermeld onder 5.3.
- 5.5 veroordeelt De Milliano c.s. in de kosten van dit geding tot op deze uitspraak aan de zijde van Lauer begroot op € 8.300,95.
- 5.6 verklaart dit vonnis uitvoerbaar bij voorraad.
- 5.7 wijst af het meer of anders gevorderde.

Dit vonnis is gewezen door mr. drs. J. Blokland en in het openbaar uitgesproken op 9 januari 2013.

VOOR GROSSE BEGEGEVEN
de griffier

dd 9/1/13